ב"ה
גליון מס' 154
כ"ד כסלו התשפ"ה

ציון-יוסף ותוקף-יהודה

איש מצליח
יוסף הוא איש מוצלח ומצליח בכל קנה מדה. בולט ו**מצוין** (לשבח, כמורגל בלשון חז"ל) ביופיו, בכשרונו, בחכמתו ומדעו (- "אין נבון וחכם כמוך"), וגם בצדקותו – כידוע ששם "צדיק" משמש במיוחד למי שאינו פוגם באות ברית קדש, ומי כיוסף שעמד בגבורה, והוא נער בודד במצרים ערוות הארץ, בנסיון התאוה! משום כך **יוסף** הוא – גם בגימטריא – **ציון.**

ה-**צ**' שבראש **ציון** רומזת לנקודת הצדיק שעל גבי ה**יון** (אותיות **נוי**!) – היינו היופי שנתגדרו בו ה**יוָנים** כידוע, אך יופי ריק, נטול הֶקשר של צדק וצדקה, אינו אלא יָוֵן מצולה בו **טובעים** (ככתוב בתהלים סט,ב) ושוקעים – מה שנכון גם לגבי חכמת ה**טבע** שפיתחו היוונים ללא קשר ומחוייבות ל**א-להים**, השם הקדוש המחוקק את חוקי **הטבע** (- שתי מלים השוות במספר כידוע, בעוד ש**טבע** ללא ה' היִידוע עולה **אֱלים** היינו **מלאכים** שאין בהם קדושת השם ובהם טעו עובדי עבודה זרה כמתואר בדברי הרמב"ם ז"ל. [ועוד רמז ממין הענין: ה"הגי**ון**" השכלי היווני הקר עולה במספר **כח הגבול**, בעוד ש**הגיון לבי** הישראלי, החם והמלובב, עולה **כח הבלי-גבול**].

מכל מקום **יוסף**, המפואר במיטב הכישורים האנושיים, מעמיד בראשו את נקודת הצדיק שבכוחה לברר את כל ניצוצי היופי והחכמה הפזורים בעולם ה**אדם** (- "זה יוסף" כדברי רז"ל), לקלטם ו**להוסיפם** אל עולם הקדושה. על כך אומר הנביא זכריה (ט,יג): **ועוררתי בניִך ציון על בניך יון!**

בטרם התיקון

אמנם בתחילת הדרך, בטרם נתברר יוסף על מדתו, האחים אינם רואים בו אלא את ה**יָוָן** - את סגולותיו החיצוניות שמתהדר בהם ומכוחם מתנשא עליהם בחלומותיו ובהביאו דבתם רעה אל אביהם; אינם מאמינים כי צדיק-אמת הוא שיעמוד במבחן, וסבורים שאין כאן אלא גאוה מנוכרת שסופה עבודה זרה. ובאמת יש לומר לפי פשוטו של מקרא שאכן יוסף באותה שעה אינו נקי מן הניכור, וסבור אולי להתנתק לגמרי מאֶחיו ובית אביו (שגער בו על חלומותיו וצידד באחיו) – "כי נשני אלקים את... בית אבי" – ועל כן אינו שולח להודיע לאביו כי עודנו חי. או שמא סבור הוא להוכיח לעצמו (ולאביו) כי הוא לבדו הממשיך האמתי של דרך אברהם ויצחק, והאחרים בגדר פסולת, כישמעאל ועשו. וגם אם הסיר כעס מלבו על עשרת אחיו בעשר שנות כלאו, ונתפייס (- **יוסף** אותיות **פיוס**!) ו**נתרצה** (- "**ויריצוהו** מן הבור") בטרם נראה למלכות, מכל מקום סבור הוא לבנות לבדו (עם בנימין אחיו בן אמו) את עולם-חלומותיו ללא עזרת (והפרעת...) אחיו ואביו (שכנשמע לו ליוסף מדיווחיהם של האחים, בריא הוא וחי-בטוב מאז אבד בנו...), משום כך מתנכר הוא לאחיו ואינו מתוודע אליהם.

תוקף-יהודה גובר

אמנם בסופו של דבר לא יכול עוד יוסף להתאפק ולהתנכר. כוחו של יהודה המייצג את גרעין העצם היהודי כפי שהוא, המודה על האמת ומכיר ולא מתנכר בשום פנים (ראו בגליון הקודם) ומוסר נפשו על בנימין (ועל נפש האב המיוסר שחייו תלויים לו מנגד כל השנים, כפי שנודע ליוסף רק עכשו מפי יהודה!). ולכן גם בכשלונו (בזנות שעל דרך תמנתה) הלכה כמותו (ובעצם גם בעצתו למכור את יוסף כיֶון יהודה לדעת העליונה, שאלמלא-כן לא היה יוסף עולה לגדולה!), ועל כן בהתאחד עץ יוסף ועץ יהודה לעץ אחד (יחזקאל לז), "עבדי דוד מלך עליהם" שהוא הגרעין השומר את תוספת יוסף מלהתנתק.

כי כן ה**ציון** – הבליטה-הבגד-ההופעה, לעולם היא מתייחסת לסביבה שלגביה ובתוכה היא מצטיינת, ובמושגיה שלה, ועל כן יוסף כשלעצמו עלול לשכוח את שמו ולאבד את זהותו הגרעינית תוך שהוא פועל ומשפיע בעולם החוץ, וכפי שאירע לישראל שנפוצו במצרים ולמדו ממעשיהם (כמתואר ביחזקאל טו-טז), ובמות יוסף נשכחה השפעתו הברוכה על מצרים והפכו ישראל לעבדי-עבדים [וראו בגליון הקודם שאולי עיקר היוצאים ממצרים היו הללו היושבים בגֶטו של ארץ גושן שייסד יהודה, ככתוב].

ובמלכות שבטי ישראל בראשות יוסף –

שגם היא "חילונית" ופניה אל החוץ, אל עולם הגויים שראו במלכי ישראל "מלכי חסד" – ראו בגליון הקודם – וכנראה גם בשאר התכונות הטובות גברה השפעתם, שעל כן אמרו חכמים כי "אחאב משל בכיפה (=בעולם כולו), אך סופה שגלתה בידי אשור ואיבדה את שמה וזהותה, ואלמלא גרעין מלכות יהודה ששרד, לא נשתייר משונאיהם של ישראל שריד ופליט.

ובימי אנטיוכוס –

בדור שלאחר תלמי המלך שציוה לחכמי ישראל לתרגם התורה ליוונית (וכיבדם כבוד גדול) וגברה השפעתה בעולם ההלניסטי, "ירד החשך (היווני) לעולם שלשה ימים" כלשון חכמים, כי בעקבות כך בקש המושפע לבלוע את המשפיע בגזרות אנטיוכוס, ורבו המתייוונים בישראל [כי ה**הוד**-המשפיע עלול "להפוך למשחית", ככתוב בחזון דניאל כאשר רואה הוא את "שר יון בא", ומתתיהו הכהן תיקן את מדת ההוד (כדברי האריז"ל, וראה בספר רסיסי לילה לר' צדוק הכהן), ו**יהודה** המכבי בנו הגובר-באחיו הוא הגרעין שניצח את יון, ולכן תיקנו על הנסים בברכת **הודאה** שבה מדובר בעיקר על הנצחון. אולם בהתבסס הגרעין, תוספת האורה היוֹפית וההשפעה החוצה יתירה על העיקר, ונמשכת והולכת שמונה ימים (ושוב אינה פוסקת כי השמיני חוזר לראשון).

ובימינו אנו –

התנועה ה**ציונית** שחתרה לְמדינה, היא תנועה **יוספית** שנולדה בגולה ותפסה בעיקר את היהודים יוצאי הגטו שמצאו עצמם עלולים להתבולל ולהטמע בגויים שבקרבם נפוצו, וברחמי ה' נתגלגל הדבר ונשארו **מצויינים** בגויים (על פי מושגיהם) ונבדלים מהם (כי גם הגויים לא רצו בהם, כשם ש"תועבה היא למצרים לאכול עם העברים לחם") עד שפנו לעבר ציון להקים בה מדינה בדמותם כצלמם, "ככל הגויים" וכמקובל בעולם הגדול (אם כי מלווה בתקוה כמוסה להיות איכשהו ומתישהו אור לגויים). [וכך נודע בתורת הרב קוק ז"ל ותלמידיו, ובהשפעת תלמידי הגר"א ז"ל, שכל אירועי דורותינו (אשר בדרך טבע העולם) הם הופעת משיח בן יוסף – אם כי אני הכותב לא גדלתי על ברכי תורה זו ואינני מתיימר לייצג אותה לפרטיה]. וכך קמה מדינת ישראל שפניה אל החוץ והריהי כענין ה"גלות שבארץ ישראל" המתנהלת במושגי הגויים ואינה מחוייבת ליהודיותה (בדיוק כפי שיהודה, העצם הגרעיני השייך לארץ, גם בחו"ל בא לביטוי ביהודי הגטו – כגושן במצרים שהקים יהודה – שהוא כעין "ארץ ישראל שבגולה").

וכאמור, לאור נסיון העבר, מצב זה עלול חס ושלום להביא לניכור ולאבדן הזהות לגמרי, אמנם – כפי שהארכנו בגליון הקודם – דווקא הנסיון השלילי מן העבר, והעובדה ש"נקבצו בני יהודה (הדתיים) ובני ישראל יחדו, ושמו להם ראש אחד (הושע ב)", מבטיחים כי "לא תקום פעמיים צרה", וללא ספק קרוב היום בו יהפכו העצים – הגרעין והתוספת, העצם והאור, היהודי והישראלי לעץ-עצם אחד מאיר ומשפיע אור יקרות על העולם כולו בלא סכנת איבוד הזהות הייחודית [ואם בעולם הגויים נהגו להדליק בבית פנימה, הרי ככל שמתבסס הגרעין ניתן להרבות להרחיב ולהיטיב ולהרחיק את גבולות ההשפעה, שתלך ותאור עד נכון היום ותמלא הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים].

במצות הציבור הראשונה, העמדת מלך לציבור בארצו, יהודה הוא על-כן הגובר באחיו, והדתיים (בעזרת הלוויים-החרדים, והמסורתיים, שהם כנראה שבטי לאה הקרובים ליהודה), הם שיובילו ויעצבו את פני המדינה, ואולם החילונים של היום (שבטי יוסף הקרוב יותר למושגי הגויים, ואתם-עמם שבטי בני בלהה וזלפה), כאשר יחדלו מניתוקם ויתחברו היטב אל גרעין הזהות היהודית, הם יהיו עיקר במצות הציבור השניה – מחיית עמלק והצלת גויי העולם מן הפראות המהרסת, כי "אין עמלק נופל אלא ביד זרעו של יוסף" (כאמור בדברי הנביא עובדיה "והיה... בית יוסף להבה ובית עשו לקש"), שהוא בחכמתו ומוּסָרו

הטוב ואנושיותו-אֲדָמִיוּתו (=ההומאניזם האותנטי שלו), עתיד להתפשט ולהשפיע ולהוסיף ולקלוט ניצוצין קדישין יתר על העיקר.

ואילו במצות הציבור השלישית, בנין בית המקדש, "בית אלקי **יעקב**", יתאחדו שתי הבחינות לאחד ממש, כי אז לא יהא צורך לצאת החוצה אל עולם הגויים, אלא הגרעין העצמי ימשוך אליו כמגנט את הגויים שיבואו מעצמם להתגייר וללמוד אורחא דמהימנותא (או שעתידה ארץ ישראל הגשמית בעצמה לפשוט ולפרץ בעולם כולו, "נחלה בלי מצרים" כמובטח ליעקב ש"אין בלבו אלא אחד". [והמקדש בנוי בחלקו של **בנימין**-אחי-יוסף הסמוכה ונוגעת בנחלת יהודה (שמסר נפשו על בנימין, שעל-כן נצטרף למלכות יהודה), והוא קרוי "צדיק תחתון" – היסוד שבמלכות, יוסף שביהודה כנודע].